

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. gegužės 19 d. Nr. 21RE1- (AG1-154/08-2026)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Lietuvos administracinių ginčų komisijos narės Eglės Bilevičiūtės ir Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininko pavaduotojos Kauno apygardos skyriuje Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo (duomenys neskelbtini) 2026-04-02 skundą (gautas Komisijoje 2026-04-03) dėl 2026-03-26 Alytaus miesto savivaldybės administracijos rašto Nr. SD-2611 panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijoje 2026-04-03 gautas ir priimtas nagrinėti pareiškėjo (duomenys neskelbtini) (toliau – pareiškėjas) 2026-04-02 skundas dalyje dėl atsakovės Alytaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Atsakovė, Savivaldybė) 2026-03-26 rašto, kurį pareiškėjas įvardija sprendimu Nr. SD-2611 (toliau – ir skundžiamas raštas), panaikinimo.

Pareiškėjas skundu Komisijos prašo: „*panaikinti Alytaus miesto savivaldybės administracijos 2026-03-25 [rašymo apsirikimo klaida: turi būti 2026-03-26] sprendimą Nr. SD-2611 kaip neteisėtą ir nepagrįstą.*“.

Komisijos narės Daivos Bereikienės, laikinai einančios Kauno apygardos skyriaus komisijos pirmininko pavaduotojos teritoriniame padalinyje pareigas, 2025-04-07 sprendimu Nr. 21RE1-112 nuspręsta atsisakyti priimti nagrinėti šiuos pareiškėjo skundo reikalavimus: „*Pripažinti Alytaus miesto savivaldybės administracijos raštą Nr. SD-2611 neteisėtu biurokratišku atsirašinėjimu. Įpareigoti Atsakovą pateikti konkrečius užstatymo rodiklius pagal Detalų planą (duomenys neskelbtini) (nemokamai). Įpareigoti Atsakovą įvertinti kaimyno kūdros ((duomenys neskelbtini)) poveikį Pareiškėjo sklypo ((duomenys neskelbtini)) saugumui ir nurodyti saugius statybos atstumus, atsižvelgiant į griūvantį šlaitą. Įvertinti Administracijos direktoriaus (duomenys neskelbtini) veiksmus kaip sistemingą teisinį nihilizmą, atsižvelgiant į ankstesnių LAGK sprendimų nevykdymą.*“.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad 2026-03-02 kreipėsi į Atsakovę dėl statybos galimybių sklype (duomenys neskelbtini). Atsakovas 2026-03-26 pateikė atsakymą Nr. SD-2611, su kuriuo pareiškėjas nesutinka todėl Komisijos prašo jį panaikinti

Skunde paaiškina, kad Atsakovė, anot pareiškėjo, pažeidė Lietuvos Respublikos Viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAI) nuostatas sąmoningai klaidindama – nurodydama 2001 m. įsakymą Nr. 540 (6.1 ir 9.2 p.) ir bandydama nusišlepti faktą, jog nepriklausomai nuo „apsaugos juostų“, galioja griežti techniniai reikalavimai šlaitų stabilumui, kurių kaimyno kūdra (4-5 m gylis, 0,7 m atstumas nuo ribos) akivaizdžiai neatitinka. Pareiškėjo vertinimu, Atsakovės atsakyme nepateiktas atsakymas apie jo turto saugumą, o pateiktos nuorodos jį klaidina. Pažymi, kad pagal VAI ir Gerojo viešojo administravimo principą, institucija privalo rodyti ypatingą atidą ir pagalbą asmenims, turintiems specialiųjų poreikių. Anot pareiškėjo, „*Savivaldybė, turėdama Pareiškėjo*

neįgaliojo pažymėjimo kopiją, vietoj realios pagalbos parašė: „neprivalome Jums surasti visų teisės aktų“. Pareiškėjo vertinimu, Atsakovė „privalėjo pateikti informaciją taip, kad Pareiškėjui nereikėtų samdyti tarpininkų (architektų)“. Pažymi, kad nuorodų atsakyme pateikimas be paaiškinimo apsunkina pareiškėjo teisių įgyvendinimą, ignoruojant pareiškėjo padėtį.

Pareiškėjas paaiškina, kad Atsakovė savo atsakyme sąmoningai nutylėjo šiuos esminius pažeidimus: „1. STR 1.04.02:2011 (Inžineriniai tyrimai): Atsakovas reikalauja iš Pareiškėjo tyrimų, ignoruodamas, kad sudėtingas sąlygas sukūrė kaimynas ((duomenys neskelbtini)), iškasęs 4-5 m gylį duobę be projektinių įtvirtinimų. Pagal šį STR, statyba negalima, jei gruntas nestabilus. Atsakovas, žinodamas apie griūvantį šlaitą (nuotraukos buvo pridėta), bando perkelti atsakomybę Pareiškėjui. 2. LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas. Kasant dirbtinį vandens telkinį, privaloma užtikrinti kaimyninio sklypo stabilumą. 0,7 m atstumas esant 4-5 m gyliui yra techniškai neįmanomas be specialių atraminių sienų. Atsakovas, nevertindamas šio pažeidimo, toleruoja neteisėtą kaimyno veiklą. 3. STR 2.02.09:2005 (Atstumai). Atsakovas teigia, kad „neprivalo nurodyti atstumų“, nors būtent savivaldybė išduoda specialiuosius reikalavimus, kuriuose privalo nurodyti atstumus iki esamų statinių ir telkinių ribų.“.

Atsakovė prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime paaiškina, kad pasisako tik dėl pirmojo pareiškėjo skundo reikalavimo, kadangi likusius pareiškėjo reikalavimus Komisijos sprendimu atsisakyta priimti.

Nurodo, kad Atsakovė 2026-03-02 gavo pareiškėjo prašymą (toliau – Prašymas) dėl ūkinio pastato statybos (duomenys neskelbtini), Alytuje, (duomenys neskelbtini) parko teritorijoje. Pažymi, kad Prašyme pareiškėjas nurodė, kad jam su bendraturte priklausančiame žemės sklype (duomenys neskelbtini), Alytuje, jis nori statyti pagalbinį ūkio pastatą – garažą bei paprašė išaiškinimo pagal konkrečiai suformuluotus klausimus. Atsakovė taip pat paaiškina, kad 2026-03-26 raštu Nr. SD-2611 (6.96 E) pateikė pareiškėjui atsakymą, nurodydama ir atsakydama į pareiškėjo Prašyme užduotus klausimus.

Atsakovė atkreipia dėmesį, kad Lietuvos Respublikos įstatymai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai ir kiti teisės aktai nesuteikia Savivaldybei teisės oficialiai aiškinti įstatymų, kitų teisės aktų nuostatų.

Nurodo, kad pareiškėjui buvo paaiškinta, kad (duomenys neskelbtini) žemės sklypui netaikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, konkrečiai susiję su (duomenys neskelbtini) parku; kad pareiškėjo sklypas patenka į (duomenys neskelbtini) parko ribų formavimo ir naudojimo bei apsaugos reglamentų nustatymo detaliojo plano koregavimo ribas, TPD reg. Nr. (duomenys neskelbtini) toliau – detalusis planas), kad projektavimas ir statybos (duomenys neskelbtini) parko teritorijai ir ten esantiems žemės sklypams (tame tarpe ir (duomenys neskelbtini)) turi būti vykdomos vadovaujantis detaliojo planu.

Patikslina, kad šiuo metu galioja Alytaus miesto savivaldybės mero 2023-11-14 potvarkiu Nr. M-319 „Dėl detaliojo plano patvirtinimo“ patvirtinto (duomenys neskelbtini) parko ribų formavimo ir naudojimo bei apsaugos reglamentų nustatymo detaliojo plano koregavimo (TPD, reg. Nr. (duomenys neskelbtini)) sprendiniai (viešai prieinama nuoroda <https://va.alytus.lt/document/77053?Version=2>).

Pažymi, jog Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad detalieji planai yra privalomi visiems suplanuotoje teritorijoje veikiančioms fiziniams ir juridiniams asmenims.

Nurodo, kad pareiškėjas buvo informuotas, jog Statybos leidimo reikalingumo atvejai nustatyti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje ir jog pagal jo Prašyme pateiktus parametrus tokiam pastatui privalomas statybos leidimas.

Pareiškėjui taip pat paaiškinta, kad Projekto privalomumo atvejai nurodyti Statybos įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje bei nurodyta, jog pareiškėjo atveju, jei privalomas statybos leidimas, privalomas ir projektas. Taip pat paaiškinta, jog inžinerinių geologinių tyrimų privalomumo atvejai nurodyti statybos techninio reglamento (STR) 1.04.02: 2011 „Inžineriniai geologiniai ir geotechniniai

tyrimai“ 39 ir 39 (1) punktuose ir papunkčiuose. Pareiškėjui nurodyta, jog Prašyme nepateikta pakankamos informacijos, kad būtų galima nustatyti, ar privaloma rengti inžinerinius geologinius tyrimus. Paaiškinta, jog visi reikalavimai yra išdėstyti detalajame plane, jų privaloma laikytis rengiant projektą ir statant, kad tam tikri atstumai tarp statinių yra numatyti STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai gyvenamieji pastatai“ 2 priede, t. y., pareiškėjui buvo atsakyta pagal jo Prašyme nurodomas aplinkybes.

Atsakovė pastebi, jog bet kokių atveju statybos projektavimo darbus turi teisę ir gali atlikti tik tam teisę turintis projektuotojas, kuris išanalizavęs detaliojo plano sprendinius ir esamą pareiškėjo sklypo faktinę situaciją, parengtų projektą, kuris atitiktų visus imperatyvius teisės aktų reikalavimus. Savivaldybė neturi imperatyvios galios ir teisės nurodyti visus galimus tikslus statybos kriterijus.

Pažymi jog pagal Lietuvos Respublikos Statybos įstatymo 16 straipsnio 5 dalies 2 punktą, statinio projektuotojas privalo, vadovaudamasis šiame įstatyme nurodytais dokumentais, parengti statinio projektą.

Atsakovė cituoja aktualią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) praktiką ir remiasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 5 straipsnio 1 dalies bei 23 straipsnio 1 dalies nuostatomis, reguliuojančiomis kreipimąsi į administracinę teisimą – į administracinę teisimą asmuo turi teisę kreiptis tik dėl jam teisines pasekmes sukeliančių individualių teisės aktų, priimtų viešojo administravimo srityje.

Pažymi, jog savo kompetencijos ribose Atsakovė paaiškino/atsakė pareiškėjui į jo klausimus dėl galimos statybos jo sklype, bei nurodo, kad detalį analizę ir projektinius techninius parametrus gali tiksliai įvertinti tik projektuotojas, rengdamas projektą, todėl Atsakovės vertinimu, skundžiamas raštas Pareiškėjui jokių teisinių pasekmių nesukėlė, buvo informacinio pobūdžio. Pareiškėjui buvo suteikta aiški informacija dėl galimos statybos jo nuosavybės teise valdomame žemės sklype, nurodytas detalusis planas, kurio sprendiniais reiktų vadovautis planuojant projektavimą/statybą Pareiškėjo sklype.

Komisijoje 2026-04-20 gauti pareiškėjo replika ir paaiškinimai „Dėl Atsakovės (Alytaus m. savivaldybės) atsiliepime pateiktų teiginių argumentuoto paneigimo byloje Nr. AG1-154/08-2026“ (reg. Nr. 20R1-457), kuriuose pareiškėjas nurodė nesutikimo su Atsakovės atsiliepimu argumentus, kad skundžiamas raštas nesukėlė pareiškėjui pasekmių, kadangi nurodyta rašto apskundimo tvarka; kad pateiktas aiškus atsakymas, kadangi Atsakovė nepateikė prašomų užstatymo rodiklių; kad trūko informacijos, nors buvo pateikti tikslūs pastato matmenys. Pareiškėjas pažymėjo, kad Atsakovė ignoruoja faktą, jog pareiškėjui nustatytas neįgalumas, neteikia aktyvios pagalbos ir siūnia jį savarankiškai ieškoti teisės aktų; nutyli faktą apie kaimyno sklype įrengtą kūdrą, kuriai pagal LR SZNSĮ 42 str. privaloma sanitarinė apsaugos zona (SAZ); kad suderinus inžinerinį įrenginį vos 70 cm atstumu nuo sklypo ribos, Atsakovė pažeidė LR SZNSĮ 7 str., kad brėžinyje nurodyta 2,5 m nuotekų tinklų apsaugos zona dėl vamzdyno vietos pažeidžia pareiškėjo nuosavybės teises; kad Atsakovė vengia vertinti 70 cm atstumo neteisėtumą; kad 4-5 metrų gylis „krateris“ kaimyniniame sklype be projektinių įtvirtinimų griauja pareiškėjo sklypo šlaitą; kad Atsakovė atsisako nurodyti saugius atstumus; kad Atsakovė bando našta perkelti projektuotojui, kad Atsakovė nevykdo ankstesnių, įsiteisėjusių LAGK sprendimų. Pareiškėjas taip pat suformulavo reikalavimus „*prašau: 1. Pripažinti AMS 2026-04-16 atsiliepimą kaip nepagrįstą ir klaidinantį. 2. Panaikinti AMS 2026-03-26 sprendimą Nr. SD-2611.*“

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl Alytaus miesto savivaldybės 2025-03-26 rašto Nr. SD-2611 teisėtumo bei pagrįstumo.

Dėl byloje nustatytų aplinkybių

Bylos rašytiniais duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas Savivaldybei 2026-03-02 pateikė Prašymą „Dėl ūkinio pastato statybos (duomenys neskelbtini), Alytuje, (duomenys neskelbtini) parko

teritorijoje“, kuriame nurodė, kad norėtų statyti pagalbinį ūkio pastatą – garažą, jam kartu su bendratūrte (duomenys neskelbtini) priklausančiame žemės sklype (duomenys neskelbtini), Alytuje. Prašyme taip pat išdėstė, ką planuojamame statyti pastate ir ant pastato stogo numatė įrengti, nurodė planuojamo statyti pastato matmenis ir kokiam tikslui jis bus naudojamas. Paminėjo apie kaimyniniame sklype esančią kūdrą. Prašyme nurodė, kad jo žemės sklypas patenka į (duomenys neskelbtini) parko teritoriją, kuriai detaliuoju planu buvo nustatyti žemės naudojimo apribojimai, taip pat nurodė: „*Prašau man išaiškinti, ar turėsiu teisinį pagrindą statyti ūkinį pastatą (duomenys neskelbtini), Alytuje, bet tuo pačiu ir (duomenys neskelbtini) parko teritorijoje: 1. Ar reikalingas leidimas statyti naują statinį? 2. Ar reikalingas statinio projektas? 3. Ar reikalingi inžineriniai geologiniai (geotechniniai) tyrimai? 4. Ar statiniui būtų taikomi specialieji reikalavimai (aukštis metrais nuo žemės paviršiaus, statinio aukščio absoliutinė altitudė, aukštų skaičius)? 5. Ar statiniui būtų taikomi reikalavimai dėl leistino žemės sklypo užstatymo tankio ar užstatymo tūrio rodiklio? 6. Ar LR teisės aktuose numatytas ribojimas dėl kitų jau esančių statinių Pareiškėjo žemės sklype? 7. Ar LR teisės aktuose numatyta apsaugos juosta (zona) iki gretimame (kaimyniniame) žemės sklype esančio paviršinio vandens telkinio, kurio dydis 3,6 aro? 8. Ar statiniui būtų nustatyti specialieji teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimai: 8.1. atstumai nuo statinio iki vandens telkinių žemės sklypuose: (duomenys neskelbtini) (Pareiškėjo sklype) ir (duomenys neskelbtini) (kaimyniniame sklype)? 8.2 atstumas nuo statinio iki vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos (duomenys neskelbtini) (kaimyniniame žemės sklype)? 8.3. atstumas nuo statinio iki vandens telkinio šlaitų (duomenys neskelbtini) (kaimyniniame žemės sklype)? 8.4. atstumai nuo statinio dėl nuotekų tinklų apsaugos zonos, kad nepatektų į kaimyninį sklypą? 8.5. atstumai nuo statinio dėl sniego, lietaus paviršinių nuotekų, kad nepatektų į kaimyninį sklypą?“.*

Skundžiamame rašte nurodyta, kad Lietuvos Respublikos įstatymai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai ir kiti teisės aktai nesuteikia Savivaldybei teisės oficialiai aiškinti įstatymų, kitų teisės aktų nuostatų, jų taikyti, nagrinėti konkrečių situacijų ar daryti vertinamojo pobūdžio išvadų, todėl atsakovė skundžiamame rašte pažymi, kad pateikia savo nuomonę, kuri nelaikytina oficialiu teisės aktų aiškinimu ir neturi privalomos galios asmenims, institucijoms ar sprendžiant ginčą teisme.

Skundžiamame rašte Atsakovė taip pat paaiškino, kad (duomenys neskelbtini) žemės sklypui netaikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, konkrečiai susiję su (duomenys neskelbtini) parku; kad pareiškėjo sklypas patenka į (duomenys neskelbtini) parko ribų formavimo ir naudojimo bei apsaugos reglamentų nustatymo detaliojo plano koregavimo ribas ir kad projektavimas ir statybos vykdomos vadovaujantis nurodytu detaliuoju planu.

Skundžiamame rašte atsakovė atsakė į pareiškėjo užduotus klausimus: „*1. Statybos leidimo reikalingumo atvejai nusakomi Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje. Pagal Jūsų prašyme pateiktus parametrus tokiam pastatui privalomas statybos leidimas. 2. Projekto privalomumo atvejai nurodyti Statybos įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje. Jūsų atveju, jei privalomas statybos leidimas, privalomas ir projektas. 3. Inžinerinių geologinių tyrimų privalomumo atvejai nusakomi statybos techniniame reglamento (STR) 1.04.02: 2011 „Inžineriniai geologiniai ir geotechniniai tyrimai“ 39 ir 39 (1) punktuose ir papunkčiuose. Prašyme nepateikta pakankamos informacijos, kad būtų galima nustatyti, ar privaloma rengti inžinerinius geologinius tyrimus. 4. Visi reikalavimai yra nusakyti detaliojame plane, jų privaloma laikytis rengiant projektą ir statant. 5. Visi reikalavimai yra nusakyti detaliojame plane, jų privaloma laikytis rengiant projektą ir statant. 6. Tam tikri atstumai tarp statinių yra numatyti STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai gyvenamieji pastatai“ 2 priede ir atitinkamuose punktuose. Savivaldybės administracija nėra šių teisės aktų kūrėja ar leidėja ir neprivalo Jums surasti visus teisės aktus, kurie nustatytų atstumus. 7. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų reikalavimai nusakyti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001-11-07 įsakyme e-paslaugos Nr. 540 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Jūsų atveju galėtų būti taikomi 6.1 ir 9.2 papunkčiai. 8. Kiek mums žinoma, Jūsų įvardytam statiniui nenustatomi specialieji*

teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimai, išskyrus paminėtus reikalavimus, esančius pirmiau įvardytuose punktuose.“.

Pareiškėjas nesutikdamas su skundžiamu raštu pateiktu atsakymu, kreipėsi į Komisiją su skundu.

Ginčui aktualūs teisės aktai yra VAI, ABTĮ, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau – Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme (toliau – Įstatymas) ir kiti teisės aktai.

Atsakovė šioje administracinėje byloje pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektui, todėl savo veikloje (t. y. priimdama administracinius aktus) privalo vadovautis VAI nuostatomis. VAI 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisykles.

Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės, be kita ko, nustato, kad į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį (45 p.). Tai reiškia, kad skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis. Viešojo administravimo subjekto administraciniam sprendimui keliami reikalavimai įtvirtinti VAI 10 straipsnio 5 dalyje. Vadovaujantis VAI 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, visi viešojo administravimo subjektai, teikia asmenims įstatymų nustatytą viešojo administravimo subjekto turimą informaciją.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 2 straipsnio 1 dalimi, Komisija privaloma ikiteismine tvarka sprendžia viešojo administravimo srities ginčus. Nagrinėdama ginčą, Komisija sprendžia tik teisės klausimus, t. y. Komisija turi patikrinti viešojo administravimo subjekto priimto akto pagrįstumą bei teisėtumą.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas praktikoje laikosi pozicijos, kad vienas iš pagrindinių teisinės valstybės principų, be kita ko, taikomas ir įgyvendinant viešąjį administravimą – įstatymo viršenybės principas, kuris *inter alia* reikalauja, jog administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais būtų pagrįsti įstatymais (VAI 3 str. 4 p.). Pareiga vykdant viešojo administravimo veiklą laikytis teisėtumo principo apima tiek reikalavimą priimti administracinį sprendimą, kuris atitiktų tam teisiniam santykiui taikytiną konkrečią teisės normą (turinio požiūriu sprendimas turi būti pagrįstas tinkamu teisiniu pagrindu), tiek reikalavimą priimtame sprendime aiškiai nurodyti teisinį pagrindą atitinkančią konkrečią teisės normą (žr., pvz., LVAT 2013-08-20 nutartį administracinėje byloje Nr. A-146-834/2013, 2017-10-24 sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-290-602/2017, 2018-12-05 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1240-556/2018).

Kaip matyti iš bylos medžiagos, pareiškėjas 2026-03-02 kreipėsi į Atsakovę su Prašymu, kuriame suformulavo jam dėl planuojamos ūkinio pasato statybos rūpimus klausimus: „Prašau man išaiškinti, ar turėsiu teisinį pagrindą statyti ūkinį pastatą (duomenys neskelbtini), Alytuje, bet tuo pačiu ir (duomenys neskelbtini) parko teritorijoje: 1. Ar reikalingas leidimas statyti naują statinį? 2. Ar reikalingas statinio projektas? 3. Ar reikalingi inžineriniai geologiniai (geotechniniai) tyrimai? 4. Ar statiniui būtų taikomi specialieji reikalavimai (aukštis metrais nuo žemės paviršiaus, statinio aukščio absoliutinė altitudė, aukštų skaičius)? 5. Ar statiniui būtų taikomi reikalavimai dėl leistino žemės sklypo užstatymo tankio ar užstatymo tūrio rodiklio? 6. Ar LR teisės aktuose numatytas ribojimas dėl kitų jau esančių statinių Pareiškėjo žemės sklype? 7. Ar LR teisės aktuose numatyta apsaugos juosta (zona) iki gretimame (kaimyniniame) žemės sklype esančio paviršinio vandens telkinio, kurio dydis 3,6 aro? 8. Ar statiniui būtų nustatyti specialieji teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimai: 8.1. atstumai nuo statinio iki vandens telkinių žemės sklypuose: (duomenys neskelbtini) (Pareiškėjo sklype) ir (duomenys neskelbtini) (kaimyniniame sklype)? 8.2 atstumas nuo statinio iki vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos (duomenys neskelbtini) (kaimyniniame žemės sklype)?

8.3. atstumas nuo statinio iki vandens telkinio šlaitų (duomenys neskelbtini) (kaimyniniame žemės sklype)? 8.4. atstumai nuo statinio dėl nuotekų tinklų apsaugos zonos, kad nepatektų į kaimyninį sklypą? 8.5. atstumai nuo statinio dėl sniego, lietaus paviršinių nuotekų, kad nepatektų į kaimyninį sklypą?“.

Komisija vertina, kad skundžiamame rašte Atsakovė atsakė pareiškėjui į visus jo klausimus savo kompetencijos ribose suteikdama informaciją dėl galimos statybos jo sklype, be kita ko pažymėdama, kad detalią analizę ir projektinius techninius parametrus tiksliai įvertinti gali tik projektuotojas, rengdamas statybų projektą.

Remiantis Įstatymo 3 straipsnio 9 dalimi, informacija – žinios, kuriomis disponuoja institucija, atlikdama viešąsias funkcijas. Įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte įtvirtinta, jog institucija, teikdama duomenis, vadovaujasi duomenų tikslumo principu – pareiškėjui teikiami duomenys turi atitikti institucijos ar valstybės valdomo subjekto disponuojamus duomenis.

Nagrinėjamo ginčo kontekste pažymėtina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas aiškindamas tikslumo principo, kuriuo pagal Įstatymo nuostatas, be kita ko, vadovaujasi įstaigos, teikdamos informaciją, taikymą, nurodo, jog valstybės ir savivaldybių institucija ar įstaiga turi pateikti tik tokią informaciją, kuria ji disponuoja pagal savo kompetenciją. Todėl kilus ginčui, kai atitinkama institucija neteikia prašomos informacijos, turi būti vertinama, ar institucija disponuoja prašoma informacija. Nustačius, jog nėra paneigta, kad atsakovas objektyviai negalėjo pateikti prašomos informacijos, konstatuotina, jog atsakovas Įstatymo nuostatų nepažeidė (žr., pvz., LVAT 2012-11-15 sprendimą administracinėje byloje Nr. A492-2697/2012, 2013-01-03 nutartį administracinėje byloje Nr. A442-2940/2012, 2010-04-29 nutartį administracinėje byloje Nr. A442-449/2010). Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos neprivalo teikti informacijos, kurios neturi (žr., pvz., LVAT 2015-04-21 nutartį administracinėje byloje Nr. A-368-438/2015, 2015-06-17 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1265-624/2015). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, kartu aiškindamas informacijos išsamumo ir tikslumo principus, taip pat yra nurodęs, jog institucijos ir įstaigos, atsakydamos į asmens prašymą pateikti informaciją, turi pateikti teiktiną jų disponuojamą informaciją. Įstatymas nustato institucijos ar įstaigos pareigą prašančiam asmeniui pateikti turimo, o ne asmens norimo gauti, turinio informaciją (taip pat ir informacijos kiekio prasme) (žr., pvz., LVAT 2015-04-21 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1090-624/2015).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra išaiškinęs, kad viešojo administravimo subjektų kompetencija turi būti nustatyta įstatymu, veikla vykdoma tik jiems priskirtos kompetencijos ribose, bet kokie viešojo administravimo subjektų veiksmai ar sprendimai, priimti viršijant nustatytą kompetenciją, pripažįstami neteisėtais (žr., pvz., LVAT 2010-11-26 sprendimą administracinėje byloje Nr. A756-1486/2010). Akcentuotina, kad viešojoje teisėje veikiantys įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad visi viešojo administravimo subjektai turi tik tokius įgalinimus, kurie jiems yra suteikti konkrečiomis teisės aktų nuostatomis, todėl plečiamas valdymo institucijų kompetencijos aiškinimas yra negalimas (žr., pvz., LVAT 2007-11-19 nutartį administracinėje byloje Nr. A14-1052/2007). Viešojo administravimo subjektui galioja administracinės teisės principas, nustatantis, jog viešojo administravimo subjektui leidžiama tiek, kiek nustato įstatymas. Šis imperatyvas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas neturi diskrecijos teisės peržengti jam nustatytos kompetencijos ribas ar veikti tokiu būdu, kokio nenumato teisės aktai (žr., pvz., LVAT 2024-11-06 sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-704-662/2024).

Komisijos vertinimu, iš Atsakovės skundžiamame rašte pateikto atsakymo matyti, kad Atsakovė nurodė objektyvias priežastis, nulėmusias būtent tokio atsakymo (prašomų duomenų, informacijos) pateikimą. Komisija, įvertinusi pareiškėjo Prašymo turinį, skundžiamu raštu pateikto atsakymo turinį, atsižvelgdama į tai, kad pagal Įstatymo nuostatas viešojo administravimo subjektas turi teisę ir pareigą pateikti tik disponuojamą informaciją, konstatuoja, jog Atsakovė, pripažindama, kad jai nesuteikta teisė oficialiai aiškinti įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų ar daryti vertinamojo pobūdžio išvadų, tinkama forma ir būdu apie tai informavo pareiškėją. Taigi, nustačius, kad Atsakovė objektyviai negalėjo pateikti visos pareiškėjo prašomos informacijos, konstatuotina, jog Atsakovė pateikė turimo, o ne pareiškėjo norimo gauti turinio informaciją (taip pat ir informacijos kiekio

prasme) ir Įstatymo nuostatų nepažeidė. Lietuvos vyriausiame administraciniame teismo praktikoje ne kartą yra konstatuota, jog „<...> atsakovas savo kompetencijos ribose įvykdė pareigą ir pateikė pareiškėjui tinkamą atsakymą, o tai, kad pareiškėjo netenkina skundžiamame atsakyme išdėstytos faktinės aplinkybės ir argumentai, nėra pagrindas pripažinti, jog pats atsakymas yra nemotyvuotas ir neteisėtas bei neatitinkantis Viešojo administravimo įstatymo nuostatų.“ (žr., pvz., LVAT 2016-02-22 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1150-520/2016).

Iš pareiškėjo skundo Komisijai ir papildomų paaiškinimų turinio Komisija taip pat sprendžia, kad pareiškėjui skundžiamo rašto turinys pareiškėjui yra suprantamas, tačiau pareiškėjo netenkina skundžiamu raštu suteikta informacija į jam rūpimus klausimus apie norimą statyti ūkinį pastatą. Tai, kad pareiškėjas tikėjosi ir (ar) siekė kitokio Atsakovės atsakymo, skundžiamo rašto nedaro neteisėtu.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ne kartą konstatavo, kad administraciniai aktai, dėl kurių galima pateikti skundą, pagal ABTĮ 5 straipsnio 3 dalies 1 punktą ir 23 straipsnio 1 dalį, yra visi viešojo administravimo subjektų priimti teisės aktai, nepaisant tų aktų formos, taip pat veiksmai (neveikimas), sukeliantys asmeniui teisines pasekmes, t. y. darantys įtaką asmenų teisėms ar įstatymų saugomiems interesams. Remiantis šiomis teisės normomis, administraciniais teismams (šiuo atveju – Komisijai) priskirta nagrinėti administracines bylas dėl viešojo administravimo subjektų priimtų teisės aktų, taip pat veiksmų (neveikimo), darančių įtaką asmenų teisėms ar įstatymų saugomiems interesams, teisėtumo (žr., pvz., LVAT 2012-01-09 nutartį administracinėje byloje Nr. AS756-868/2011, 2016-11-14 nutartį administracinėje byloje Nr. AS-881-492/2016).

Įvertinus pareiškėjo skundžiamo rašto turinį, sprendžiant, kad skundžiamame rašte pareiškėjui nėra suformuluoti jokie įpareigojimai ar nurodymai, nes šiuo dokumentu pareiškėjui nesukuriamos, nepanaikinamos ir nepakeičiamos jokios jo teisės ar pareigos, netaikomos jokios poveikio priemonės. Taigi, šiuo atveju, sutiktina su Atsakovės teiginiu, kad pareiškėjo skundžiamas raštas pagal jo turinį yra informacinio (aiškinamojo) pobūdžio dokumentas, nesukeliantis pareiškėjui jokių materialinių teisinių pasekmių. Minėtas skundžiamas raštas nėra administracinio sprendimo išraiška, o tai, kad skundžiamame rašte įvardyta jo apskundimo tvarka, nesudaro pagrindo šį raštą vertinti kitaip. Nagrinėdamas skundus dėl teisinių pasekmių negalinių sukelti ir nesukeliančių aktų ar veiksmų, teismas (šiuo atveju – Komisija) asmens teisių apginti negalėtų, nes net ir skundo tenkinimo atveju asmens teisių ir pareigų apimtis nepasikeistų, o pats procesas būtų iš esmės beprasmis (žr., pvz., LVAT 2010-04-06 nutartį administracinėje byloje Nr. AS822-172/2010, 2015-12-02 nutartį administracinėje byloje Nr. AS-1370-624/2015).

ABTĮ 91 straipsnis reglamentuoja skundžiamų teisės aktų panaikinimo pagrindus. Minėto straipsnio 1 dalies nuostatos nustato, kad skundžiamas teisės aktas (ar jo dalis) turi būti panaikintas, jeigu jis yra: 1) neteisėtas iš esmės, tai yra savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams; 2) neteisėtas dėl to, kad jį priėmė nekompetentingas viešojo administravimo subjektas; 3) neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Apibendrinama aptartą faktinę ir teisinę situaciją, išanalizavusi pareiškėjo skunde suformuluoto pirmojo reikalavimo turinį, taip pat į bylą pateiktų rašytinių įrodymų turinį bei atsakovės pateiktus duomenis ir atsižvelgdama į išdėstytas aplinkybes, Komisija pažymi, kad skundžiamas raštas pagrįstas galiojančių teisės aktų nuostatomis, jame nurodytos aplinkybės ir paaiškinimai atitinka galiojančių teisės aktų reikalavimus, jį pasirašė kompetentingas viešojo administravimo subjektas, turi privalomus formaliuosius rekvizitus, jame aiškiai nurodyta apskundimo tvarka, todėl nėra teisinio pagrindo jį naikinti pareiškėjo skunde nurodytais argumentais ar ABTĮ 91 straipsnyje nurodytais teisės aktų panaikinimo pagrindais.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad remiantis pareiškėjo skundo argumentais skundžiamo rašto naikinti nėra teisinio pagrindo, dėl to pareiškėjo skundas dalyje dėl pirmojo reikalavimo „panaikinti Alytaus miesto savivaldybės administracijos 2026-03-26 sprendimą Nr. SD-2611 kaip neteisėtą ir nepagrįstą“, atmetinas kaip nepagrįstas.

Dėl Komisijoje 2026-04-20 gautų pareiškėjo replikos ir paaiškinimų: „Dėl Atsakovės (Alytaus m. savivaldybės) atsiliepime pateiktų teiginių argumentuoto paneigimo byloje Nr. AG1-

154/08-2026“, kuriuose pareiškėjas suformulavo reikalavimus „prašau: 1. Pripažinti AMS 2026-04-16 atsiliepimą kaip nepagrįstą ir klaidinantį. 2. Panaikinti AMS 2026-03-26 sprendimą Nr. SD-2611“, Komisija pažymi, jog IAGNTĮ nenumato procesinės galimybės pareiškėjui tikslinti jau priimto nagrinėti Komisijoje skundo dalyką (pareiškėjo reikalavimų) ir faktinį pagrindą (aplinkybes, kuriomis pareiškėjas grindžia savo reikalavimus). Vadovaujantis IAGNTĮ 10 straipsnio 1 ir 4 dalimis, pareiškėjo skundo priėmimo nagrinėti Komisijoje klausimas jau yra išspręstas: 2026-04-07 Komisijos narės Daivos Bereikienės rezoliucija skundas dalyje dėl Alytaus miesto savivaldybės administracijos 2026-03-26 rašto Nr. SD-2611 panaikinimo priimtas, todėl byla iškelta ir nagrinėjama pagal skundu apibrėžtas administracinio ginčo ribas. IAGNTĮ 11 straipsnyje nustatyta, jog išsprendus Komisijai pateikto skundo priėmimo klausimą, paskiriama bylos nagrinėjimo data ir laikas, atliekami kiti pasirengimo skundą nagrinėti Komisijos posėdyje veiksmai. Komisijoje yra gautas atsakovės atsiliepimas į pareiškėjo skundą ir pareiškėjas su juo yra susipažinęs. Dėl nurodytų priežasčių vėliau nurodomi papildomi reikalavimai negali būti priimti nagrinėti administracinėje byloje, nesant tam teisinio pagrindo.

Skunde, atsiliepime ir papildomuose rašytiniuose paaiškinimuose šalių pateikti kiti argumentai laikytini pertekliniais, neturintys tiesioginės juridinės reikšmės kilusio ginčo išsprendimui iš esmės, todėl detaliau nedėstyti ir neanalizuotini ir dėl kiekvieno iš jų Komisija šiame sprendime atskirai nepasisako.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo (duomenys neskelbtini) skundą dalyje dėl reikalavimo panaikinti Alytaus miesto savivaldybės administracijos 2026-03-26 raštą Nr. SD-2611, atmesti kaip nepagrįstą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Daiva Bereikienė

Eglė Bilevičiūtė